

CHAPTER 4

OPUPU

Ha so ogidi ahụ n'azụ we ruo ebe oke ugwu nọgasi ya na oke osimiri uhie ahụ nọ. Ebe ahụ ka ha kwusiri na-akpa nkata otu ha gesi gafe oke osimiri ahụ.

Ìgbè Fero
bechara akwa
okpara ya
nwurụ anwụ,
iwe ya we
laghachi nke
ukwu. Ọ bụ
gịni mere o ji
kwe ka ụmụ
ohu ya lasia?

**Kwadonu ìnyinya
agha. Chụbanụ ndị Hìbru
ma kpoghchite ha. Ma ọ bughị
otu ahụ, Gbuo ha nile.**

Ọ ga-adị
ka i si kwuo
Onye-eze.

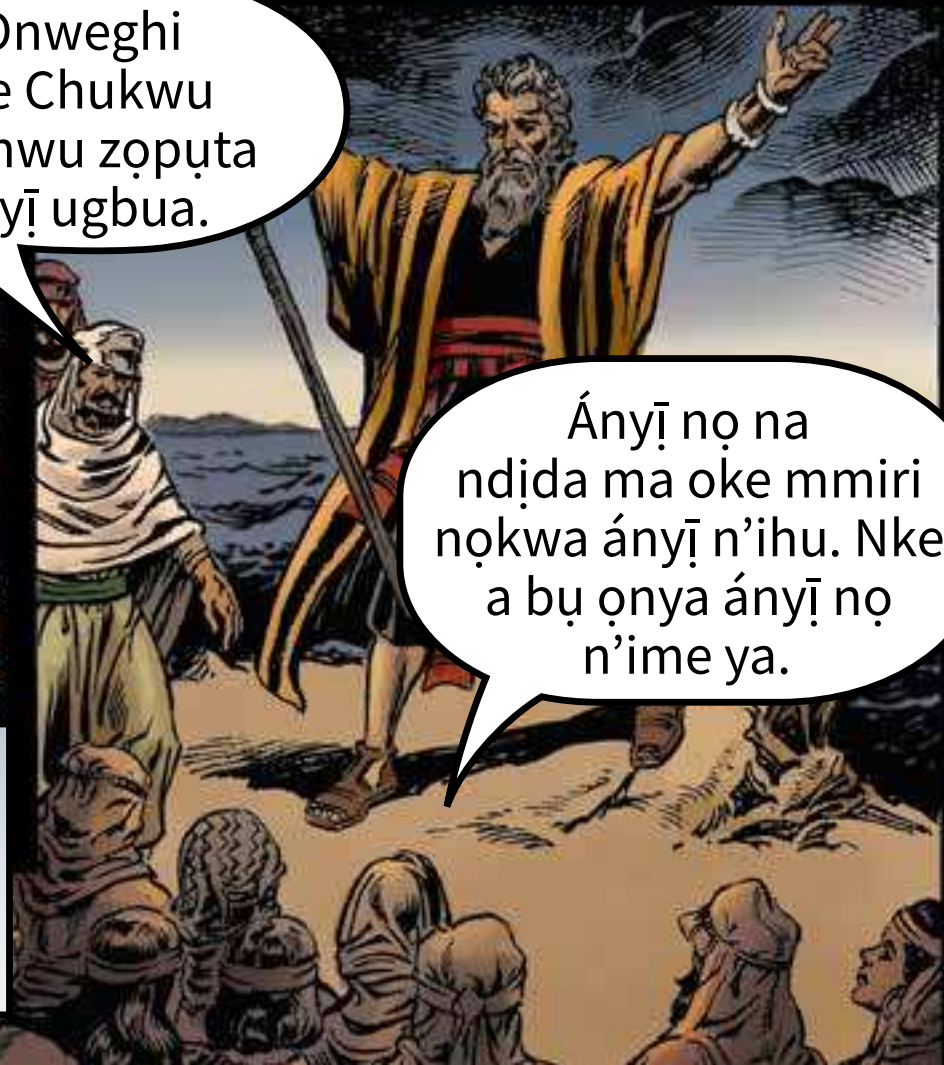

**Lekwanụ na
ụmụ agha ndị Ijpt
na-abịa. Ọzara nke
a aghoala ọnya
nyere ányị.**

**Mozis kpọtara
ányị ebe a ka ányị nwuo. Ọ
kakwa mma idi ndu dika ohu
kama inwu n'ebe a Chukwu
chezoro echezo.**

Onweghi
ihe Chukwu
gejinwu zọpụta
ányị ugbua.

Ányị nọ na
ndịda ma oke mmiri
nọkwa ányị n'ihu. Nke
a bụ ọnya ányị nọ
n'ime ya.

Ìgbè ndị Ijpt ahụ hụrụ ndị Hibru
ka ha nọsị nenweghi ike agha, ha
chetakwara ihe Nile Mozis mebisiri
n'ala Ijpt we kachie obi igbu ha.

Kwụrụ ebe ikwu,
Chukwu ga-azọpụta
ányị n'ụzọ dị egwu.

Chukwu akpọchiwo obi
Fero ọzọ. Mgbè tata gasiri,
unu agaghị ahụkwa ndị agha
Ijpt a ọzọ.

Ọpụpụ 14:5-13

Ìgbè ọ dika ndị agha Ijipt ga-adakwasị ndị Hibru, nnukwu ogidi ọkụ we si n'elu igwe daa ma nọchiere ha ụzọ. N'abali ndị Hibru nwekwara ìhè mana ndị Ijipt nọ n'ọchịchiri.

Mosis we bulie mkpa ya n'elu oke mmiri ahụ ma oke ifufe si n'elu igwe bịa fee n'elu mmiri ahụ. Oke mmiri ahụ kewakwara ụzọ abụọ, nke ala pụtara kọrọ akọ, ebe ụmụ Hibru gesi gafe.

Nke a bụ ọrụebube kachasị. Ụmụ Izrel gafere oke mmiri uhie ahụ na-ala ọkporọ kọrọ akọ.

N'oge nke na-abianụ, ha ga-abụ abụ maka Chukwu nke na-arụ ụzọ n'ime mmiri. Madụ nile gakwa amata na ọ bụ sọ otu Chukwu ka é nwere aha ya bụ Jehova.

Nke a karịrị ihe
nile ányị hụrụ na
Ijpt.

N,ezie, Chukwu ányị
nefe karịrị Chukwu nile!
Ányị nọ n'etiti oke mmiri.

**Josaia isi o dikwa gi
mma? Si n'ebeahu puo! !
makwa na imaghi egwu
mmiri!**

A choro m imetu
omalicha azu a aka.

M̀gbè ọ fọduru obere ka
ndi Hibru gafecha, Chukwu
we wepu ngalaba oku o
jiri gbachie ndi Ijipt ihu.
Ha ahughi m̀gbè mmiri
ahu kewara, ya mere
ha jiri churu ndi Hibru
ahu n'aga n'ike n'ike.

***Ganihu, gbuo nu
ndi Hibru!***

Ọpupu 14:22-23

Tata unu ahụla ike Jehova!

Lee ányá mmiri
ahụ alaghachiwala.
Ha nile ga-anwụ.

Ụmụ agha Ijpt nile nwurụ n'ime oke mmiri ahụ. Chi ha nke osisi na nkume, enweghị ike zoputa ha.

Ọpụpụ 14:27-28

Leenu
ozu nile a. Oke
mmiri a juputara
na ụmụ agha Ijipt
nwurụ anwụ.

N'ezie,
Jehova bụ sọ chi kere
ihe nile. Ọdighị chi ọzọ
gemenwu ihe nke a. Ányị
agaghị echefu ụbọchi
nke a echefu.

Ha we hapụ oke mmiri ahụ ya na ụmụ agha
Ijipt nwurụ anwụ n'azụ ha. Ụmụ Hibru we
soro Mozis na ogidi-oji ahụ we bulie njem
n'ime oke ọzara ahu. Ha nọkwa na-eri ma
na-añụ ihe ndị ha jiri site n'Ijipt pụta.

Ìgbè ọtụtụ ụbọchị gasiri, ogidi ahụ du ha
n'ije we kwusị n'akwa mmiri. Ndị Hibru we
noro ebe ahụ zuo ike. Ìgbè nadighi anyá, ihe
ha neri gwukwara. Onweghi ebe no nso ha
geje we gote nri ha geri. Obi we ma ha jijiji.

Ányī kara ì nọ n'ljípt bie
ọfuma karĩa ebe a. Mgbè ányī bụ
umụ ohu, ányī nwere ihe oriri mana
ebe a, ọdighi ihe ányī nwere.

Eziokwu, ì kpọtara
ányī ebe a ka ì were
agụụ gbuo ányī?

Geenu ntị.
Ọbụghị mụ ka unu
kwuru okwu megide,
ọ bụ Chukwu nke
n'edu ányị ije ka unu
nekwu okwu we
megide.

Jehova sị na Ọ geme ka
achịcha si n'elu zo dika mmiri.
Kwa ụtụtụ unu ga-ahụ achịcha
ka o kpuchiri ala nile, unu
tụturukwa ya rie.

Kedụ ihe Mozis nekwu? Kedụ ka ányī gesi nwete nri? Agụụ n'agụ ụmụazị.

Ọ sị na Jehova geme ka achicha zo ka mmiri kwa ụtụtụ.

Chi abọwala. I kwere na achicha ga-
anọ n'ala dika Mozis kwuru?

Agụụ
gegbu ányī
ma ányī
ahụghị.

Ịnụ̀tụ̀la na
achicha si n'elu
igwe da?

Mba, mana
anụ̀tụ̀beghi m
na á wara ụ̀zọ̀
n'ala oke osimiri.
Chukwu nke
Mozis ga-abụ ya
kere ụ̀wa nile.
Echeghi m na ọ
ga-ara ya ahụ ime
ka achicha si n'elu
igwe da. Bịa, oge
eruo. Ka ányī je
lee.

Achicha elu
igwe, dika Mozis
kwuru.

Kedu ihe
mere anyi
ji anaghi
ekwete?

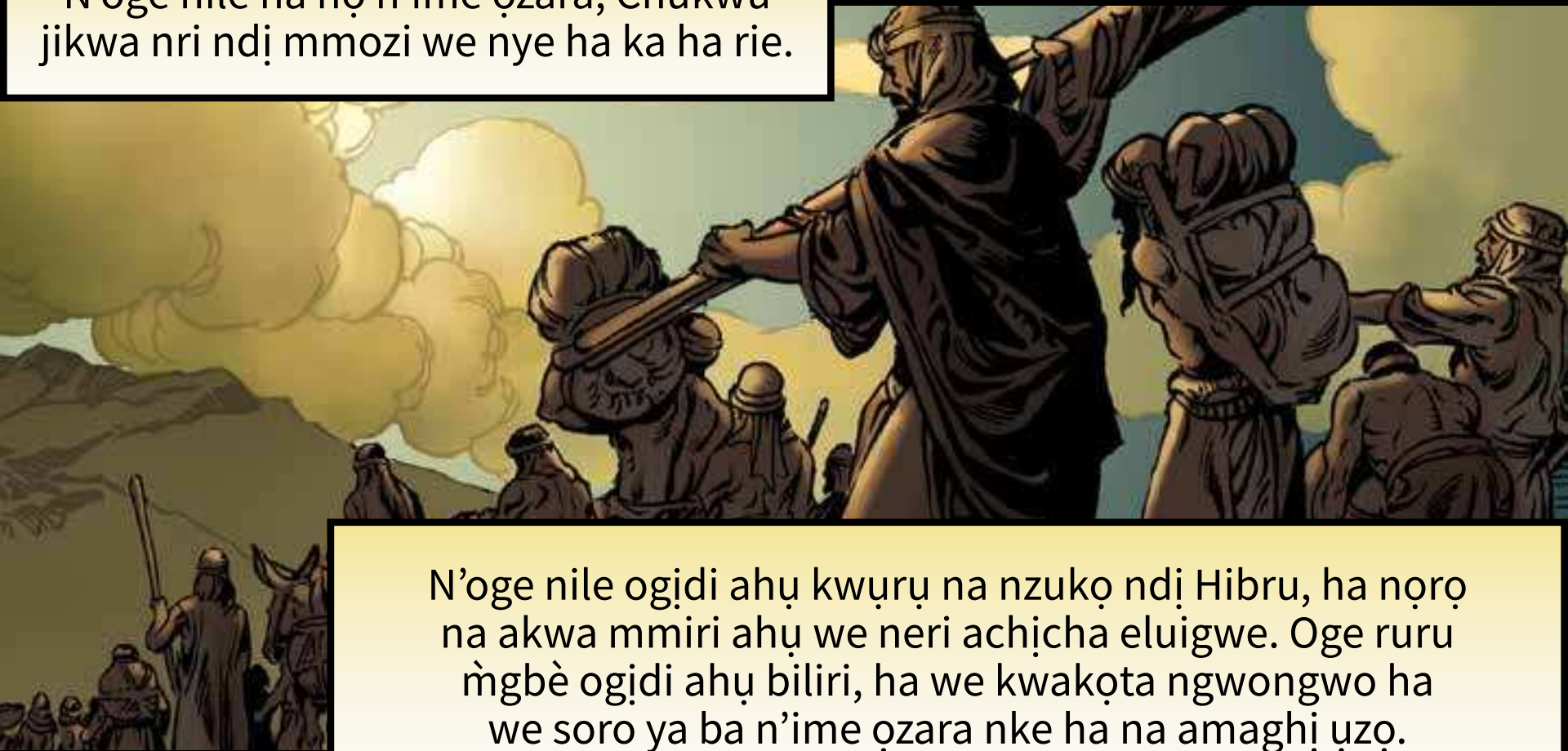

Lee! Ọ di
ebe nile.

Oh! Ọdịkwa
ụtọ dika mmanụ
anụ.

N'ezie Jehova bụ
Chukwu ma Mozi bụ
onye ozi ya.

N'oge nile ha nọ n'ime ọzara, Chukwu jikwa nri ndi mmozi we nye ha ka ha rie.

N'oge nile ogidi ahụ kwurụ na nzukọ ndi Hibru, ha nọrọ na akwa mmiri ahụ we neri achicha eluigwe. Oge ruru mgbè ogidi ahụ biliri, ha we kwakọta ngwongwo ha we soro ya ba n'ime ọzara nke ha na amaghị ụzọ.

Oge rukwara ògbè
mmiri kọrọ ha.

O nyechara
ányī achicha
chọzi iji agụụ
mmiri we gbuo
ányī.

Nwa m
nwányī ga-anwụ
ma ányī ahụghị
mmiri ngwa ngwa.

Ányī gara anọdụ n'ala
Ijipt. Tupu echi a neru anụmanụ
ányī ga-anwụsị. Nke ahụ mesịa ụmụ
ányī ebido nwụwa. Ányī kwesiri iji
nkume kụwa gi isi.

Chukwu
ọ nonyere
ányī ka ọ
nonyeghịri
ányī?

Ka m je
gwa Jehova
okwu.

Ọpụpụ 16:14-15,17:2-4;
Abu Oma 78:24-25

Chukwu gwara
Mozis ihe ọ geme.

Bianụ hụrụ ike
nke Jehova. Mgbè nile
unu nọ na ntamu.

O nye buru unu
achicha, mana ugbua, o
genye unu mmiri site na
nkume nkiti a.

WHACK!

leeee!

ጊዮህ 17:5-6

Mmiri ahụ
supụtara
dika iyi.

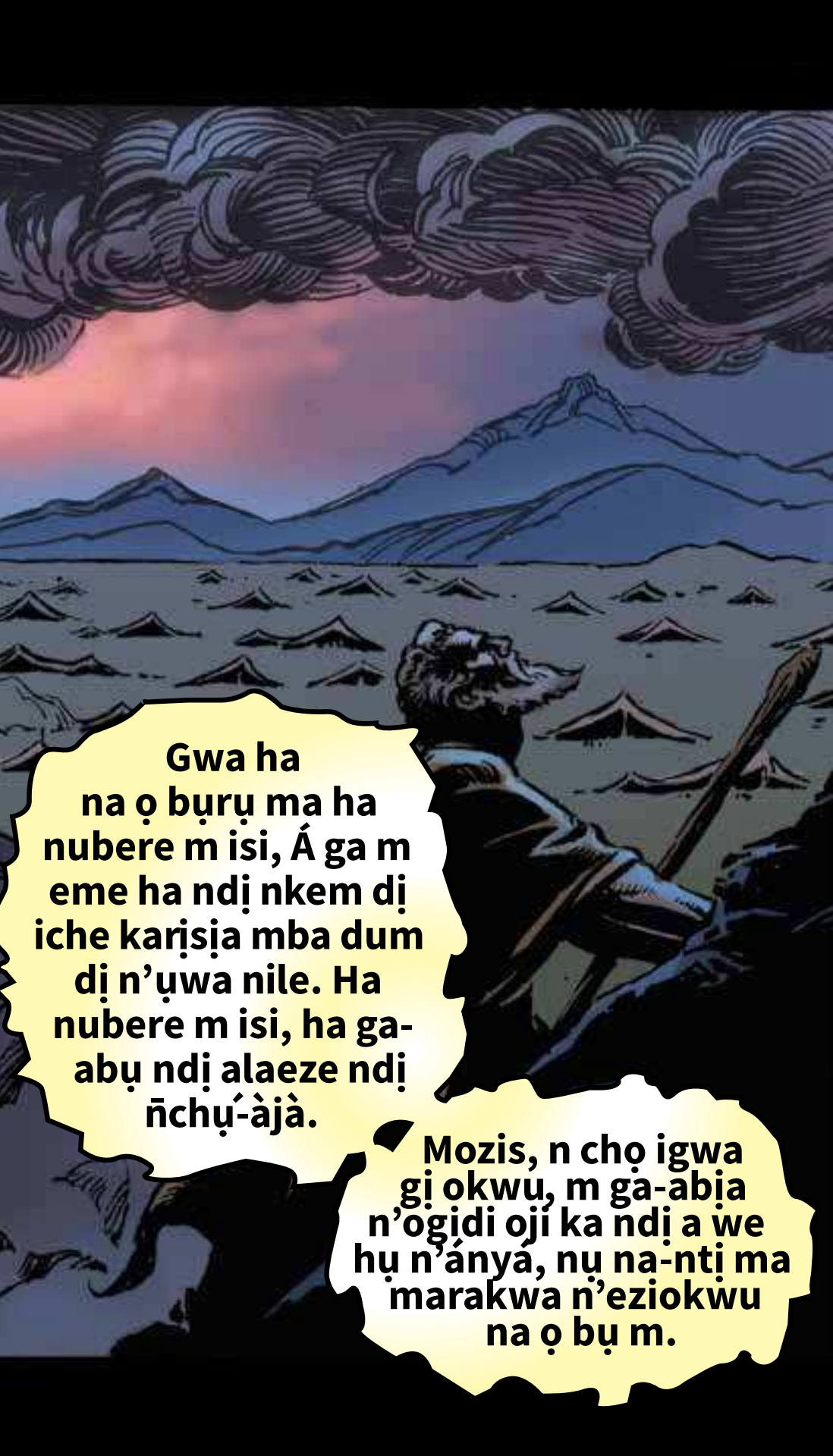

Ọzọ, ogidi ahụ we kulie, ndị Hibru we kwakọta ibu ha we soro ya bawa n'ime ọzara rue n'ugwu nke a na-akpọ Sainai.

Ebe ahụ ka Mozis kpere ekpere
Chukwu we gwa ya okwu ọzọ.

**Chetara ha ihe
nile m mere ndi
Ijipt ya na otu m siri
gbaputa ha, nye ha
nri na mmiri site na
nkume.**

**Gwa ha
na o buru ma ha
nubere m isi, Á ga m
eme ha ndi nkem di
iche karisia mba dum
di n' uwa nile. Ha
nubere m isi, ha ga-
abu ndi alaeze ndi
nchú-àjà.**

**Mozis, n cho igwa
gi okwu, m ga-abia
n'ogidi oji ka ndi a we
hu n'anya, nu na-nti ma
marakwa n'ezikwu
na o bu m.**

Mozis si n'ugwu ahụ we rịdata we
gwa ndị ahụ ihe Chukwu kwuru.

Ányị gerube isi.
Ányị geme ihe dum
Chukwu sị ka eme.

Ọ bụrụ otu ahụ, je sachanụ
uwe unu na onwe unu kwado ife
Chukwu. Meenu nke a site ugbu a ruo
ụbọchị nke atọ. N'ụbọchị nke atọ ahụ,
Chukwu ga-abia n'etiti unu.

Dika Chukwu nyere ha iwu, n'ụbọchị nke atọ ahụ, ọgbako ụmụ Izrel nile zuko n'ukwù ugwu ahụ iche ka Chukwu gwa ha okwu. Ogidi ahụ gbadatara n'elu ugwu ahụ, nka we me...

**Mosis rigote
n'elu ugwu.**

**Mosis, Á bụ m Jehova
nke kpoputara gi site n'ala Ijpt.
Igbatuo n'ugwu a, were ogige
gbachie ya gburu gburu.**

**Onye obula meturu
ugwu a aka ga-anwu. A ga
m enyekwa gi iwu iri nke i
ga-agwa umu Izrel.**

Gị enwela chi ọzọ
tinyerem.

gị emerela onwe
gị arụsị

gị eburula aha
jehova ime ihe efu

cheta ụbochị izu-
ike ma dọ ya nsọ

sọpụrụ nna gị na
nne gị

Gị egbula madu

gị akwala iko

gị ezula ori

gị agbala ama ụgha
megide madu ibe gị.

gị enwela ányá ukwu
na ebe ihe madu ibe
gị di

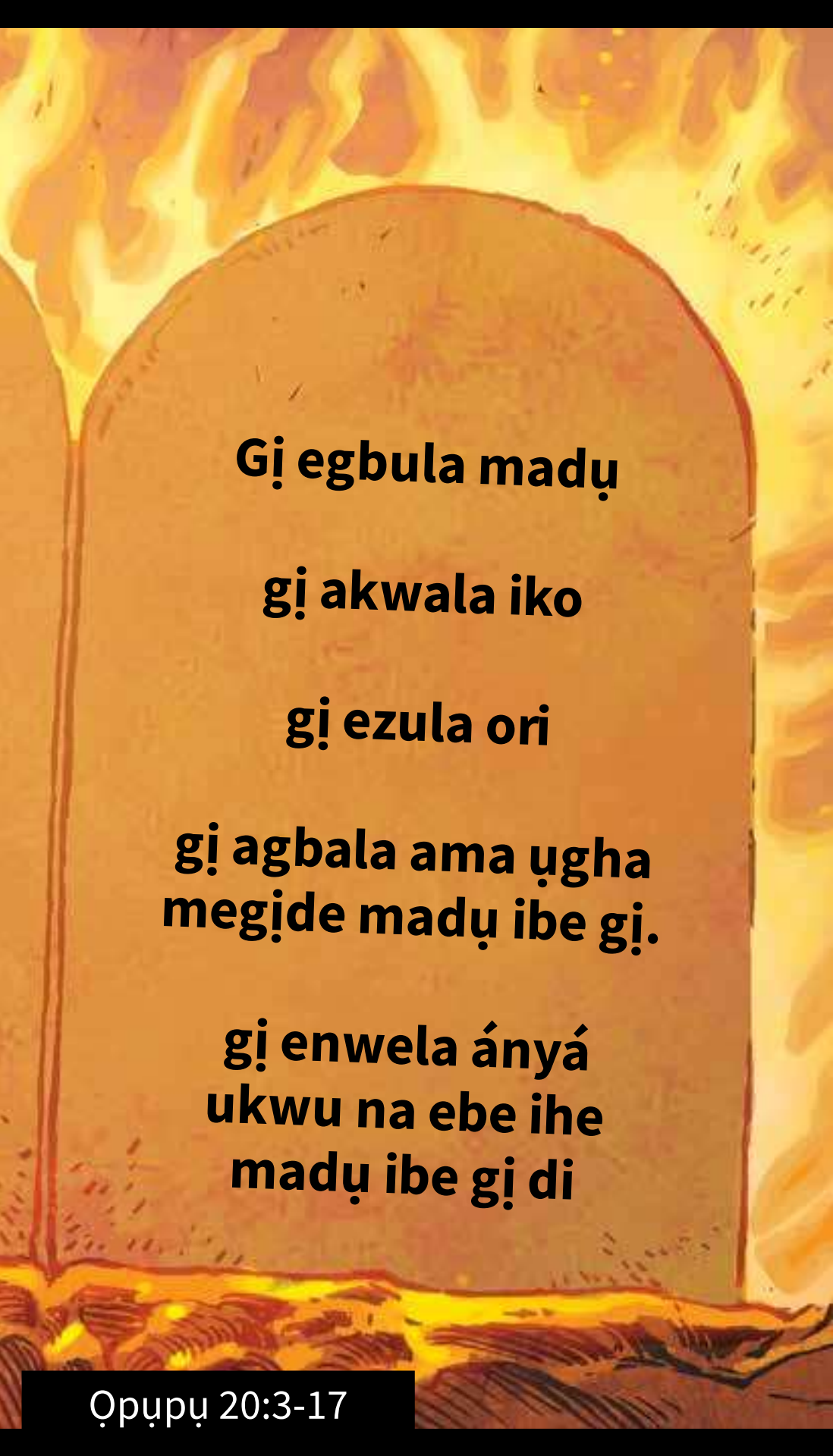
**Gị enwela chi ọzọ
tinyerem.**

**gị emerela onwe gị
arụsị**

**gị eburula aha jehova
ime ihe efu**

**cheta ụbọchị izu-ike
ma do ya nsọ**

sọpụrụ nna gị na nne gị

**Gị egbula madu
gị akwala iko
gị ezula ori
gị agbala ama ụgha
megide madu ibe gị.
gị enwela ányá
ukwu na ebe ihe
madu ibe gị di**

Ìgbè Mozis si n'elu ugwu ahụ rituo, ọchikọtara ndị ichie nke ụmụ Izrel nke dị iri asaa n'ọgụ. O we gwa ha iwu iri Chukwu nyere ya.

Ányị
gemezu ya.

Ha
bụkwa ezi iwu.

Unu bụ ndị ichie iri asaa gesokwa m laghachi n'ugwu ahụ. Chukwu gakwa ezute unu ebe ahụ ka o siri zutem. Unu gejikwa ányá unu hụ. Ka m bụ ụzọ dee iwu ndị a n'akwụkwọ.

Mozis tinyere uche n'ihe o na-edede.
O dekwara ya otu Chukwu si we
gwa ya. Mmụọ nke Chukwu nyere
ya aka ka o ghara idehie ihe o bụla.

An illustration of Moses, with a long beard and wearing a yellow robe, standing on the left and reading from a large scroll. He is addressing a large crowd of people, including men, women, and children, who are gathered in front of a tented structure. The background shows a landscape with hills and a bright sky. The scene is rendered in a style with bold lines and a limited color palette of yellows, browns, and greys.

Ìgbè Mozis dechara okwu ndị ahụ, ọ chikọtara madụ nile we gụoro ha ya.

Ihe nile Chukwu kwuru dị mma, ányị́ game kwa ya.

N'ihia nke a obodo Izrel na Chukwu we nwe ọgbugbandụ. Chukwu ga-agọzi ha, nye ha ndụ ma gbapụta ha n'aka ndị iro; ha na onwe ha ga-enubere iwu Chukwu nile isi, ma me ihe ha dum n'usoro eziumume.

Chukwu nyekwara Mozis iwu ka o chọọ àjà ma were ọbara anụmanụ ahụ fesa ụmụ Izrel.

Ha nile bụ ndị mmehie kwesiri onwu, ma Mozis ma Eron. Mana Chukwu di obi ebere. O mehere uzọ mgbaụ site n'igbu aturu nenweghi mmehie ma fesakwa obara ya n'elu ndi ya.

Chukwu gejikwa nke a kpuchie mmehie ha kama igbu ha otu kwesiri nu.
Aturu ahụ nekwesighi onwu nwuru onwu n'ihidi ndi kwesiri onwu.

Ugbu a ekpuchiworo
mmehie unu, unu iri asaa geso
m je n'elu ugwu ebe anyi ga-
ahukwa ebube Chukwu.

Ndi ichie iri asaa nke ụmụ Izrel
we soro Mozis rigoro n'ugwu
ebe Chukwu gwara ya okwu

Na mberede, oche eze
Chukwu pụtara n'ihu ha.

**Ebube
Chukwu!**

Ndị ichie iri asaa n'ọzi n'ele ka Mozis rigoro n'elu ugwu ahụ ma fuo n'ime ebube Chukwu nke nenwu ọkụ.

Lee
mma!

Na ebube.

Ọdighi nwoke
dika Mozis ya na
Chukwu nekwu okwu
ihu na ihu

Mosis me ka ụmụ Izrel ruo ọ m ebe ofufe ebe ha ga n'efe m. O genwe ebe unu ga na-achụàjà ya na ebe nsọ ebe mụ na onyeisi nchụàjà ga nezite otu ugboro n'ime afọ n'ogbo unu nile.

A ga m agwa gi otu i gesi ruo ebe ofufe ahụ. Egbo Levi ga-abu ndi nchụ-àjà m, Eron, na ụmụ ya n'eso ya, ga-abukwa ndi isi nchụ-àjà. Ha ga-akuziri ụmụ Izrel eziumume ma churo ha àjà ma ha mehie.

Oteela Mozis banyere
n'ime oḳu nọ n'ugwu ahụ.
Echeghi m na o ka dị ndụ.

Eziokwu
ányī agaghị anọru
ala n'ime oḳara
ebighiebi.

Anyī choro chi
ozo ga-edu anyī
otu Mozis siri
duo anyī.

Ka anyī
were oḳaedo ruo
oyiri nye chi anyī.

Mozis
anwuola, Eron ga-
aruru anyi chi olaedo
nke gedughachi anyi
Ijpt.

Nye anyi
olaedo gi.

Ndị nzuzu ahụ jiri aka ha ruo oyiri ehi kpọ ya chi. Oyiri mbụ ekwensu tupu omehie bụ oke ehi. Amaghị ama ekwensu bara umụ Izrel n'ime obi, me ka ha fewe ya.

Eron nubere ha isi we nyere ha aka iru chi nke olaedo ahụ.

Ọpupu 20:4, 25:8-9, 32:1-4, Ezikiel 1:10, 10-14, 28:14

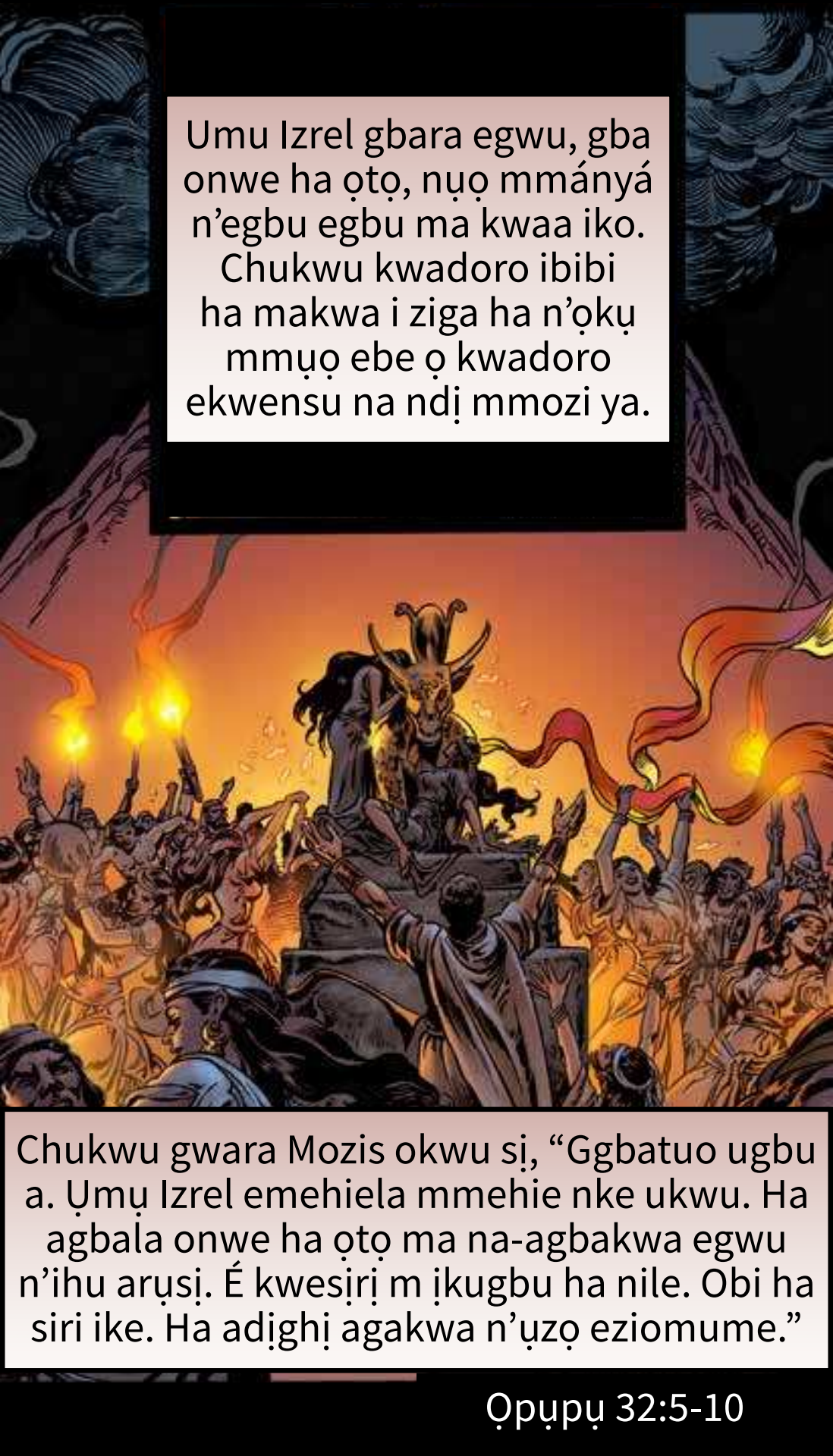

Eron mere iberibe nke ukwu. O makwara na oyiri ahụ abụghị Chukwu ma na egwu ụmụ Izrel nọ n'atụ ya.

Lekwe chi unu nke kpoputara unu site n'ala Ijpt. Echi ányī ga-achụ-àjà ukwu we fe Jehova.

Chukwu enyela ha iwu ka ha ghara iruputa oyiri nke ga enyere ha aka ife Chukwu mana ha mere ihe dị ha n'obi.

Umu Izrel gbara egwu, gba onwe ha ọtọ, nọọ mmányá n'egbu egbu ma kwaa iko. Chukwu kwadoro ibibi ha makwa i ziga ha n'ọkụ mmụọ ebe ọ kwadoro ekwensu na ndị mmozi ya.

Chukwu gwara Mozis okwu si, “Ggbatuo ugbu a. Ụmụ Izrel emehiela mmehie nke ukwu. Ha agbala onwe ha ọtọ ma na-agbakwa egwu n’ihu arụsị. É kwesiri m ikugbu ha nile. Obi ha siri ike. Ha adighi agakwa n’uzo eziumume.”

A comic book illustration depicting a scene from the Bible. In the upper left, Moses, with a long white beard and wearing a dark robe with a red sash, stands on a rocky outcrop. He holds up two stone tablets with Hebrew text. Below him, a crowd of people is gathered. In the foreground, a woman with a bull's head (the golden calf) is shown in profile, holding a flaming torch. Other people in the crowd are also holding torches, and some are looking up towards Moses. The background is filled with flames and smoke, suggesting a dramatic or fiery event. The overall color palette is dominated by oranges, yellows, and browns, with some blue and purple tones in the foreground.

Iwe were Mozis mgbe ọ hụrụ na ndịa echezọla Chukwu we rụrọ onwe ha arụsị.

**Unu emehiela
iwu nke Chukwu.**

Mosis we k̄was̄iā
nkume ahu é jiri we
de iwu Chukwu.

Ọ bụ na ọ sịghị enwela
chi ọzọ ma ọ bughị Jehova?
Arụsị i ji aka gị ke ọ ga-abụ
Chineke?

Mosis we kụwasịa oke ehi
ọlaedo ahụ gwerie ya.

Ọpụpụ 20:3-4, 32:15-20

Ọ bụrụ na ị nọnyere
Jehova, bịa kwurum
n'akụkụ.

Ányị
geso Chukwu
nke Abraham,
Aizik na Jekop.

A ga m eso
Chukwu nke wara oke
osimiri, ọbụladị na m
ahughị ya ányá.

Ugwọ mmehie bụ ọnwụ.
Jehova si na ha ga-anwụriri. Ugbu
a werenu mma unu je gbuo ndi
nile fere arusi.

Madu puku
ato ka é gburu
n'ụbọchị ahụ.

SLICE!

Mbaaa!

Me ebere!

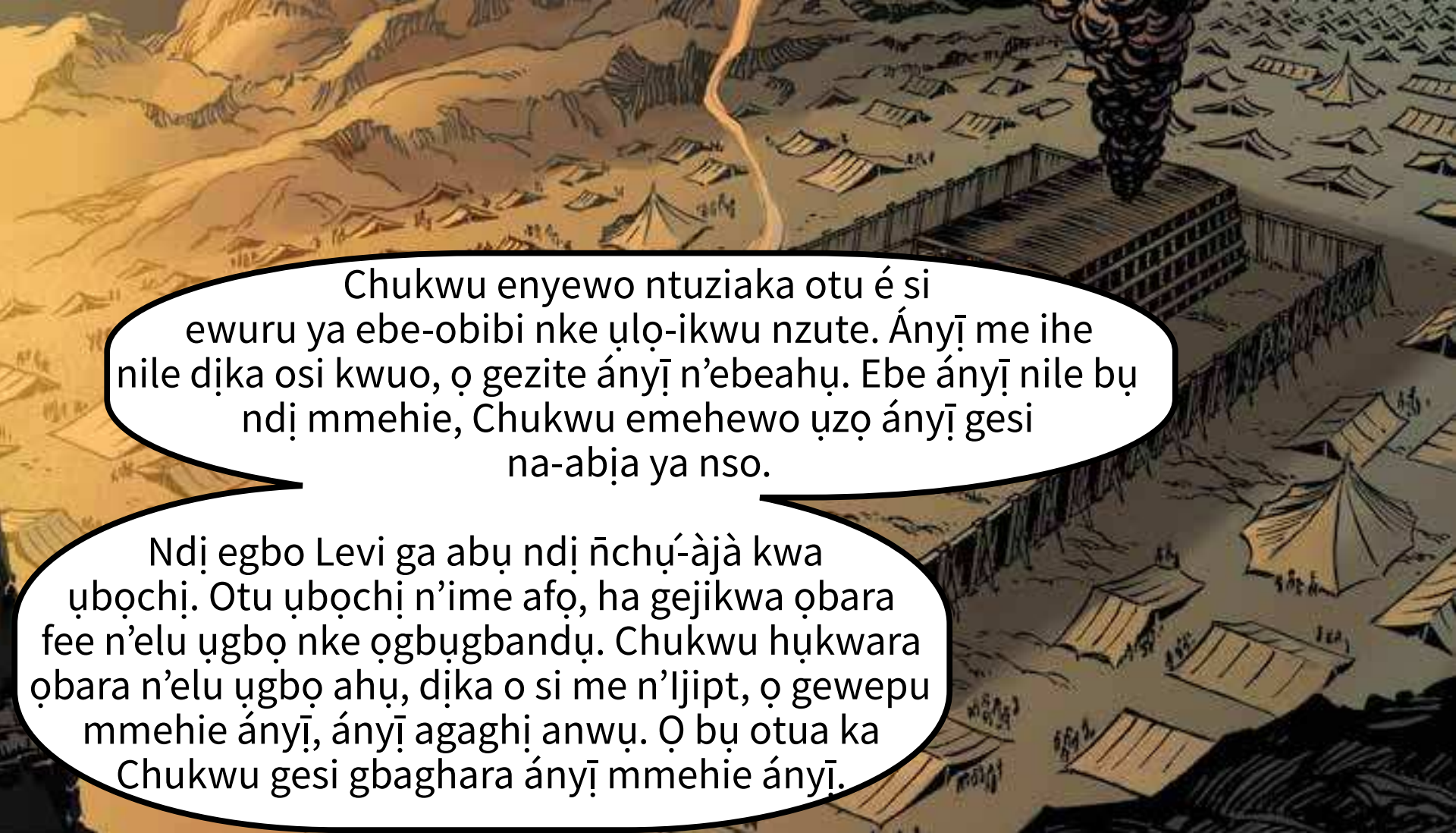
Ọpụpụ 32:26-28

Mozis rigoro n'elu
ugwu ahụ, ma
Chukwu we dere
ya iwu iri ahụ n'elu
nkume ọzọ. Mgbè
Mozis gbaturu, o
gosikwara ha iwu
Chukwu dere na
nkume ndjahụ
ha we kwete na
ha ga-enube isi.

Chukwu sị na obi unu
siri-ike ma unu bụkwa ndị
n'enupu isi. Mgbèahụ unu mehiere,
ọ gwara m na ọ chọrọ itigbu unu
nile mana é kpere m unu ekpere,
o we sị na ọ gewepụ mmehie unu.
Jehova nwere obi ebere ma ọ
na-agbagharakwa mmehie.

Chukwu enyewo ntuziaka otu é si ewuru ya ebe-obibi nke ụlọ-ikwu nzute. Ányị me ihe nile dịka osi kwuo, ọ gezite ányị n'ebeahụ. Ebe ányị nile bụ ndị mmehie, Chukwu emehewo ụzọ ányị gesi na-abịa ya nso.

Ndị egbo Levi ga abụ ndị n̄chụ-àjà kwa ụbọchị. Otu ụbọchị n'ime afo, ha gejikwa ọbara fee n'elu ụgbọ nke ọgbụgbandụ. Chukwu hụkwara ọbara n'elu ụgbọ ahụ, dịka o si me n'Ijpt, ọ gewepu mmehie ányị, ányị agaghị anwụ. Ọ bụ otua ka Chukwu gesi gbaghara ányị mmehie ányị.

Ha we wucha ebe-obibi nke
ụlọ-ikwu nzute ahụ, ma ndị
n̄chụ-àjà bidokwara ichụ àjà
kwa ụbọchị. Mgbè Chukwu
hụrụ okwukwe ndị ahụ n'enye
ya onyinye ọbara anụmanụ,
o wepukwara mmehie ha.

Mana obi adighi ụmụ
Izrel uto maka ọzara
ahụ ha nọ n'ime ya, nke
mere ha ji na-atamu
ntamu mgbè nile.

Oge ruru mgbè ntamu ha na enweghi-
okwukwe ha mere ka Chukwu kpe ha ikpe.

**Ee! Le!
Agwo... ha riri nne o!**

Chukwu zipuru otutu agwo n'ime ebe obibi ha ka ha je taa ndi aru ha di oku. Chukwu bu onye ebere, mana o gaghi ekwe ka mmehie digide.

Opupu 34:28-32, 39:32; Onu Ogugu 21:5-6

N'egbughi oge, agwo
juputara n'ebe obibi ha

**Chukwu
biko nyere
ányī aka!**

Ma n'ime ụlọ ha ka agwọ
ndị ahụ batakwara.

HISSE!

Nyere nụ m
aka. Ọ tawo m.

Mbaaa!

Mba, Joab!

**Nne
mo!**

Ụmụ ntaịrị sokwa taa ahụhụ
mmehie nne na nna ha.

Ọnụ Ọgụgụ 21:6

Mkpu akwa na ntaramahụhụ nọ n'ada site n'ebe obibi ụmụ Izrel nile. Ụgwọ ọrụ nke mmehie jorọ njo.

Otu a ka ọ dị n'ụlọ ikwu a nile. Oge na-aga ọ na-ajokwu njo. Ọtụtụ madu anwugo kwa.

Ányị ga-achọtarịrị Mozis n'ihi na nke a bụ ọrụ Chukwu. Iwe n'ewe ya maka mmehie ányị.

WHACK!

! ga-agwarịrị
Chukwu okwu.
Ányị kwesịrị ikpe
a nke o kpere ányị
mana rịọ ya ka o
me ebere.

Kedu ìgbè
ndị a ga-aghọta na
Chukwu ejighi mmehie
egwu egwu? Ha gemezu
iwu ya nile ma burụkwa
obodo di nsọ.

A man with curly hair, wearing a brown robe, is shown in a state of deep prayer, bowing his head and torso towards the ground. His hands are clasped together in front of him. The background is a light blue sky with dark, diagonal streaks, suggesting a dramatic or intense atmosphere.

Chukwu biko
mere ndị gi ebere
ma gbagharakwa
mmehie ha.

**Je were ọla ruọ agwọ yiri ọkụ,
dịka nke a na-ata ha. Tụkwasi ya
n'okoloto ebe madu nile ga na-ahụ ya
ányá. Gwa ha si na onye ọbụla leliri
ányá n'agwọ-ọla ahụ, genwetakwa
onwe ya ozugbo.**

Chukwu azawo ányī. Nani
le ányá n'agwọ-ọla ahụ, ma i
genweta onwe gị.

Ọ na-aga
inwụ.

Mba! Chukwu
emeworo ányị ebere.
Sọsọ mepe ányá gị le.
Le ányá ka ị dị ndụ.

Ọ bụkwa
ọrụebuebe!

Ka ányī je
gwa ndị ọzọ.

Ọ gworo
m! A ga m agwa
ndị ọzọ.

**Leenu
ányá ka ụnụ di
ndụ.**

Ọnụ Ọgụgụ 21:9

Kedụ ihe mere i
ji enye ya nchekwube
n'efu?

Ndị ọzọ elewo
ányá, arụ we dị ha
mma.

Ọ bụ na ! naghị ahụ
na m na-anwụ anwụ? Gịnị
mere i ji were iberibe gị na-
esogbu m?

Ọ nwụọla.

O wutere m
kama ọ nwurụ
maka na o nweghi
okwukwe.

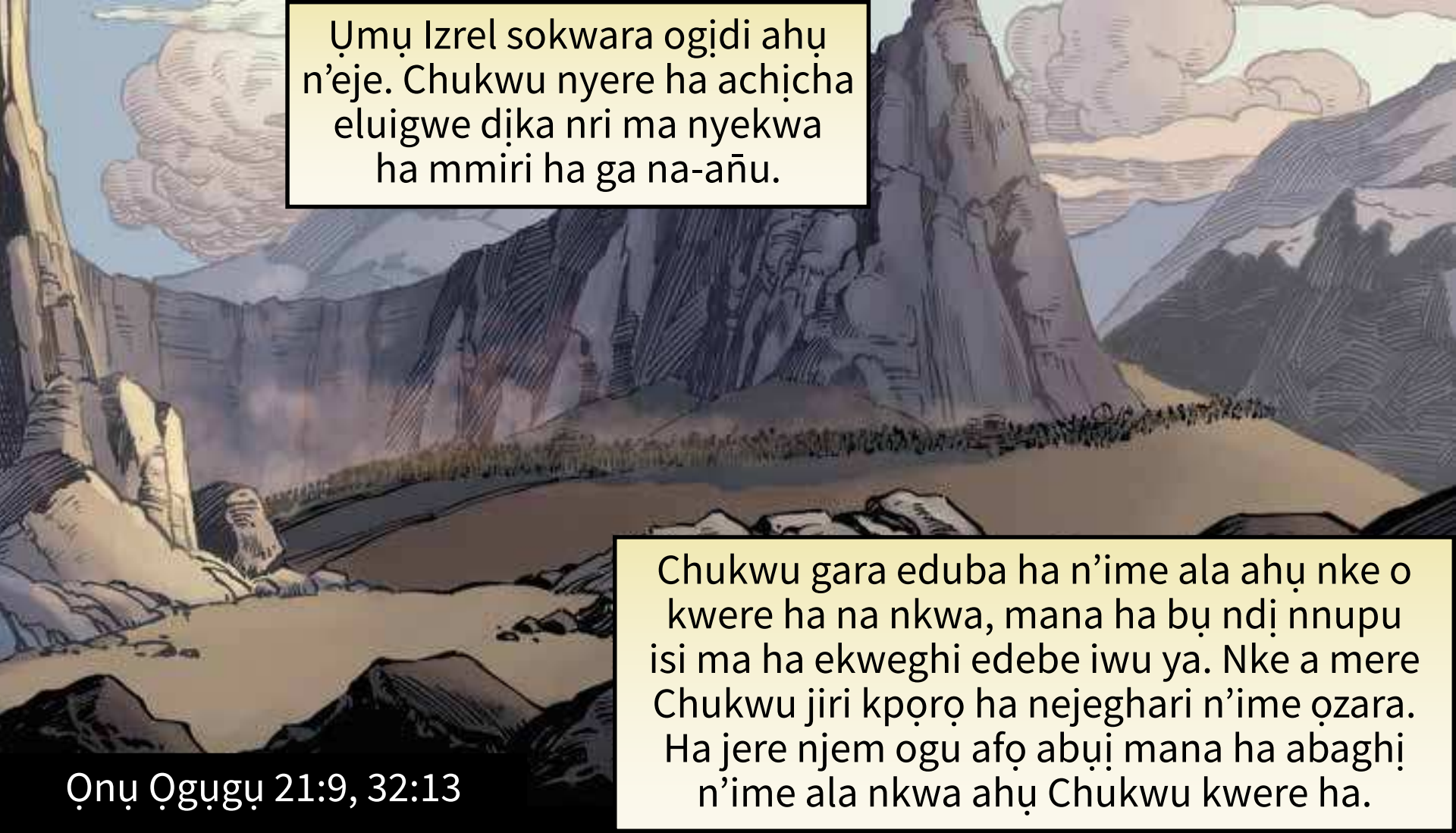
O nwere
nnukwu
okomoko.

Ọzọ, ụmụ Izrel hụkwara ike nke Chukwu n'ụbochị ahụ. Ha mekọtakwara ihe ha we puo n'ebe ahu agwo ndi ahụ no ma biwekwa ofuma.

Mana ụmụ Izrel jisiri ike n'eme ihe nke masiri ha, ma n'adakwa iwu nke Chukwu.

Ụmụ Izrel sokwara ogidi ahụ
n'ije. Chukwu nyere ha achicha
eluigwe dika nri ma nyekwa
ha mmiri ha ga na-añu.

Chukwu gara eduba ha n'ime ala ahụ nke o
kwere ha na nkwa, mana ha bụ ndị nnupu
isi ma ha ekweghi edebe iwu ya. Nke a mere
Chukwu jiri kporo ha nejeghari n'ime ozara.
Ha jere njem ugu afo abụi mana ha abaghị
n'ime ala nkwa ahụ Chukwu kwere ha.

Ọnụ Ọgụgụ 21:9, 32:13

Mosis o dika i chere na o bu soso gi di nsọ. Anyi ncha di kwa nsọ ka gi. Nke bu eziokwu, umu Izrel nile di nsọ. O dighikwa onye mmehie no n'ime anyi. Chukwu n'onwe ya bi n'etiti anyi. Anyi achozighi ka gi na Eron na agaghari na-agwa anyi ihe anyi geme dika unu bu ndi eze ikpe na-achi anyi. Anyi makwara ekpe ikpe dika unu.

Eh, ike agwuwom ijeghari n'ozara a. Obere ihe Chukwu a netigbu anyi nenweghi ezigbo ihe anyi mere ya.

Eh, o bu Mosis kpatara ya, okoloto ya di oke elu.

Mosis we je ebe obibi
ụlọ ikwu ahụ we jụọ
Chukwu ihe ọ geme.

Chukwu é kwupuwo okwu: “Unu na-ebu ibu arọ n’abụghị nke unu bu ụmụ Levi. Unu chọrọ ka ụmụ madu ghọ ụmụ n̄chụ-àjà ebe Chukwu n’ekwughị ya.”

Echi, Chukwu gekpe ikpe n’etiti ányị nile ma ányị ga-amatakwa ndị bu ndị n̄chụ-àjà ya, onye dị nsọ na onye na-adighị nsọ. Weta nụ ihe ígụ-ọkụ unu ma tinyenụ ọkụ n’ime ya.

Ọnụ Ọgụgụ
16:2-6

Ìgbè echi ruru.

Bianu nso, unu bu ndi si
na unu di nso, unu choro ibu ndi
nchú-àjà ga-achi umu Izrel.

Chukwu gezute ányī
ebe a ta, ma ọ ga-aghorokwa
onye ọ chorọ. Ányī nile ga-
ahụkwa ike na ebube ya.

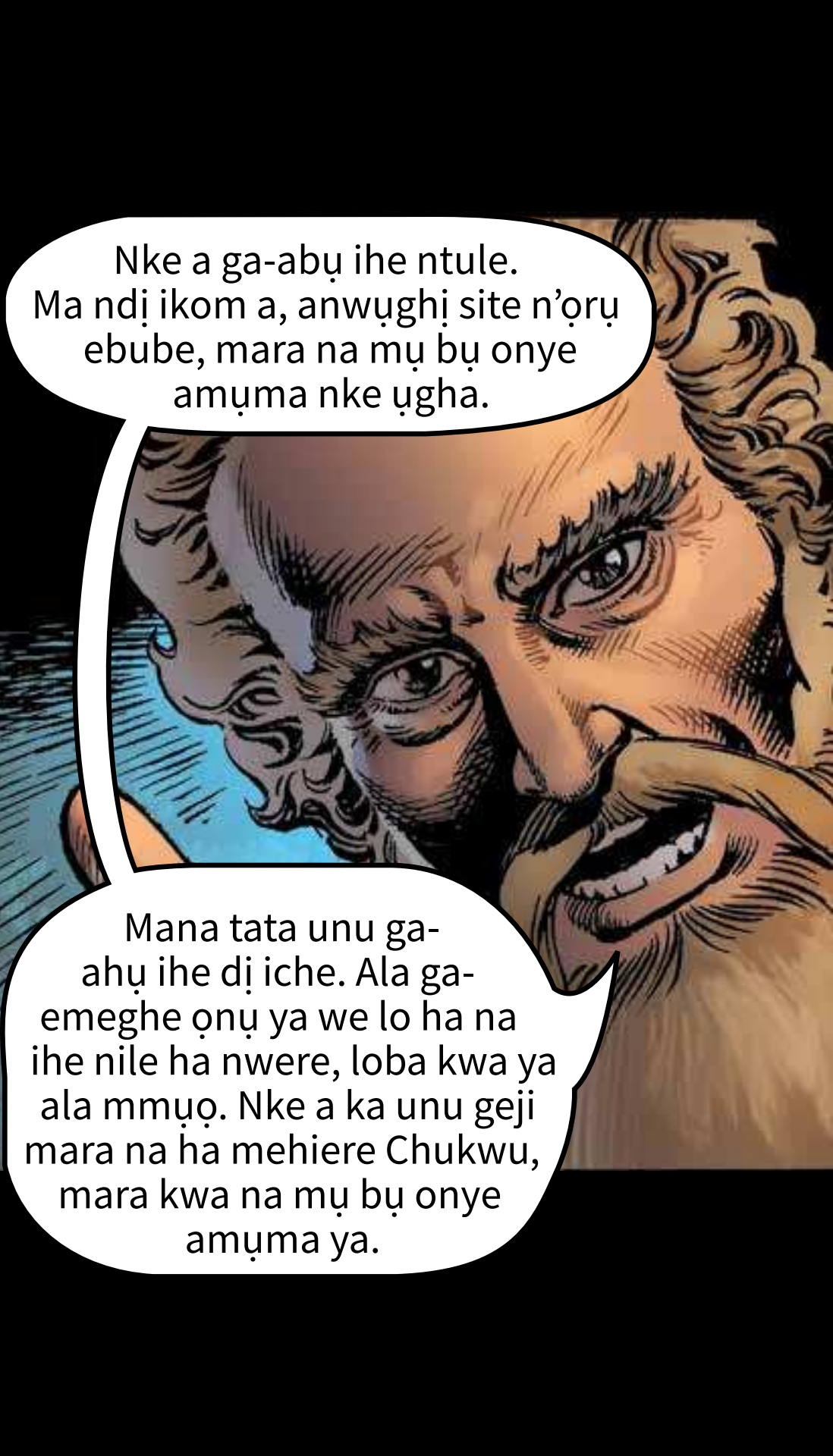
**Si n'etiti ndi ajo
madu a pua maka na m
ga-etigbu ha ugbua.**

Site n'akụkụ be
ha pụọ. A biala ha nso
ma ọ bughị ya, gị na ha
ga-anwụ.

Nke a ga-abụ ihe ntule.
Ma ndị ikom a, anwughị site n'ọrụ
ebube, mara na mụ bụ onye
amụma nke ụgha.

Mana tata unu ga-
ahụ ihe dị iche. Ala ga-
emeghe ọnụ ya we lo ha na
ihe nile ha nwere, loba kwa ya
ala mmụọ. Nke a ka unu geji
mara na ha mehiere Chukwu,
mara kwa na mụ bụ onye
amụma ya.

Nyere
ányī
aka!

Yieeee!

MBAAA!

Ọnụ Ọgụgụ 16:28-33

Ala we meghe ọnụ we loo ụmụ nwoke ahụ chọrọ ibụ ndị ñchụ-àjà, ha we daba n'ime ọkụ mmụọ ebe Chukwu mebere ekwensu na ndị mmọ ojọọ ya.

Tuturu ọla ha na
ihe ịgụ-ọkụ ha. Were
ya me ihe mkpuchi nke
ebe nchụ-àjà.

Ma unu hụ ọla ahụ ka o
kpuchiri ebe nchụ-àjà, unu gecheta
ụbochi a mgbè ụmụ madụ leturu iwu
Chukwu ányá ma chọkwa ime onwe
ha ndị nchụ-àjà ya.

Ụbochi ahụ bụ
ụbochi ụmụ Izrel
nenweghi ike
ichefu. Chukwu
mere ya pụta ihe
na Mozis bụ onye
amụma ya makwa
na ọ bụ sọ onye
ya bụ Chukwu ji
aka ya tụọ, ga-abụ
onye nchụ-àjà.

Ebube Chukwu
nonyere ányī ma
ọ nenyekwa ányī
achicha nke
elu-igwe.

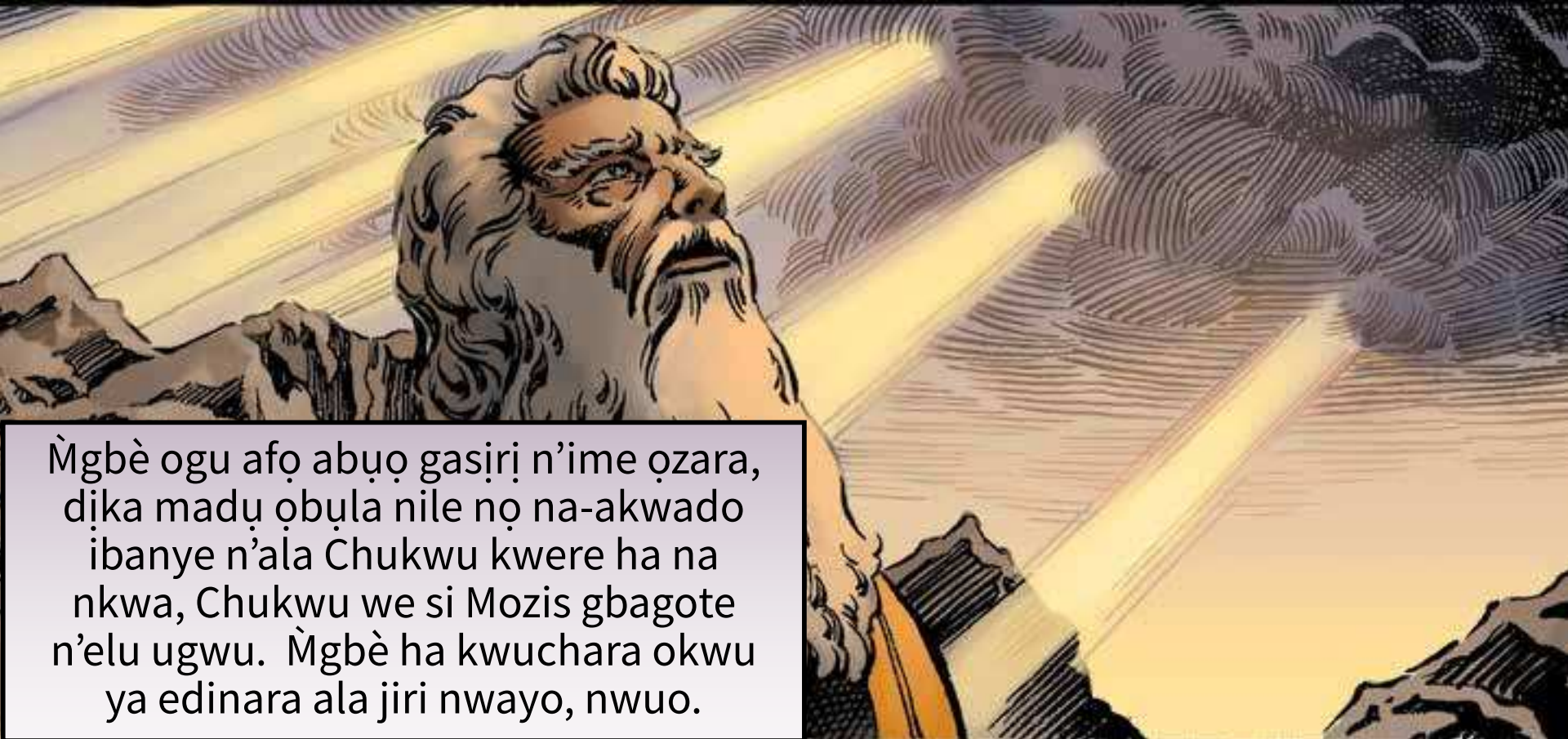
Ebube Chukwu nọ n'akwu n'elu ebe-obibi
ụlọ ikwu nzute ahụ m̀gbè nile, ma ụmụ Izrel
sokwara Mozis, n'enweghi ntamu dika Chukwu
nọ n'edughari ha n'ọzara ogu afọ abụọ.

Chukwu nọkwa n'ezoro ha achicha
dika mmiri, ma o nyekwara ha
mmiri site na nkume. Ogidi-ọkụ
kpuchiri ha n'abali ma ogidi-oji
kpuchie ha n'ehihie. Ha weturu obi
we mụta ka esi edebe iwu Jehova.

Ọnụ Ọgụgụ 16:37

Ndị n̄chụ-àjà lekọtara ụlọ-ikwu
ahụ ányá we na-achụ àjà kwa
m̀gbè dịka Mozis jiri kwuo.

Ìgbè ogu afọ abụọ gasiri n'ime ọzara, dika madu ọbụla nile nọ na-akwado ibanye n'ala Chukwu kwere ha na nkwa, Chukwu we si Mozis gbagote n'elu ugwu. Ìgbè ha kwuchara okwu ya edinara ala jiri nwayo, nwuo.

Ozugbo ahụ, mmụọ ya we
ba n'ebe Chukwu n'onwe ya
nọ. Ebe ahụ ka ọ ga-anọ we
ruo ìgbè o ga-esokwa ndị
eziomume ba na ala ahụ Chukwu
kwere Abraham na nkwa.

Ihe dka otu puku afo, nari anọ na iri ise na otu tupu Kraịst –
Deuteronomi 34:4-5

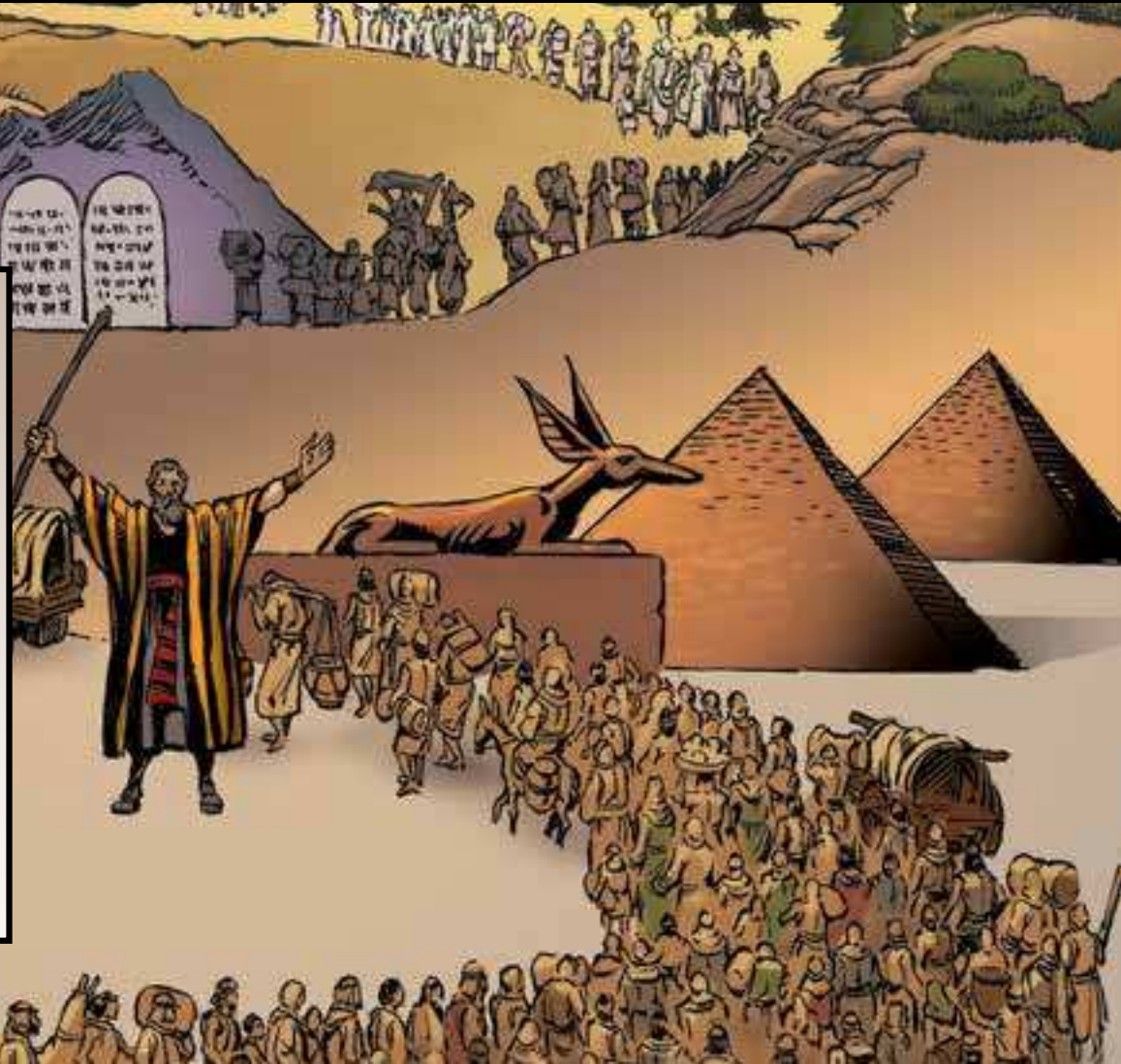
Afo nari ise agaala kamgbè Jehova
kporo Abraham si ya hapu ndi ya
je n'ala Chukwu ga-enye ya.

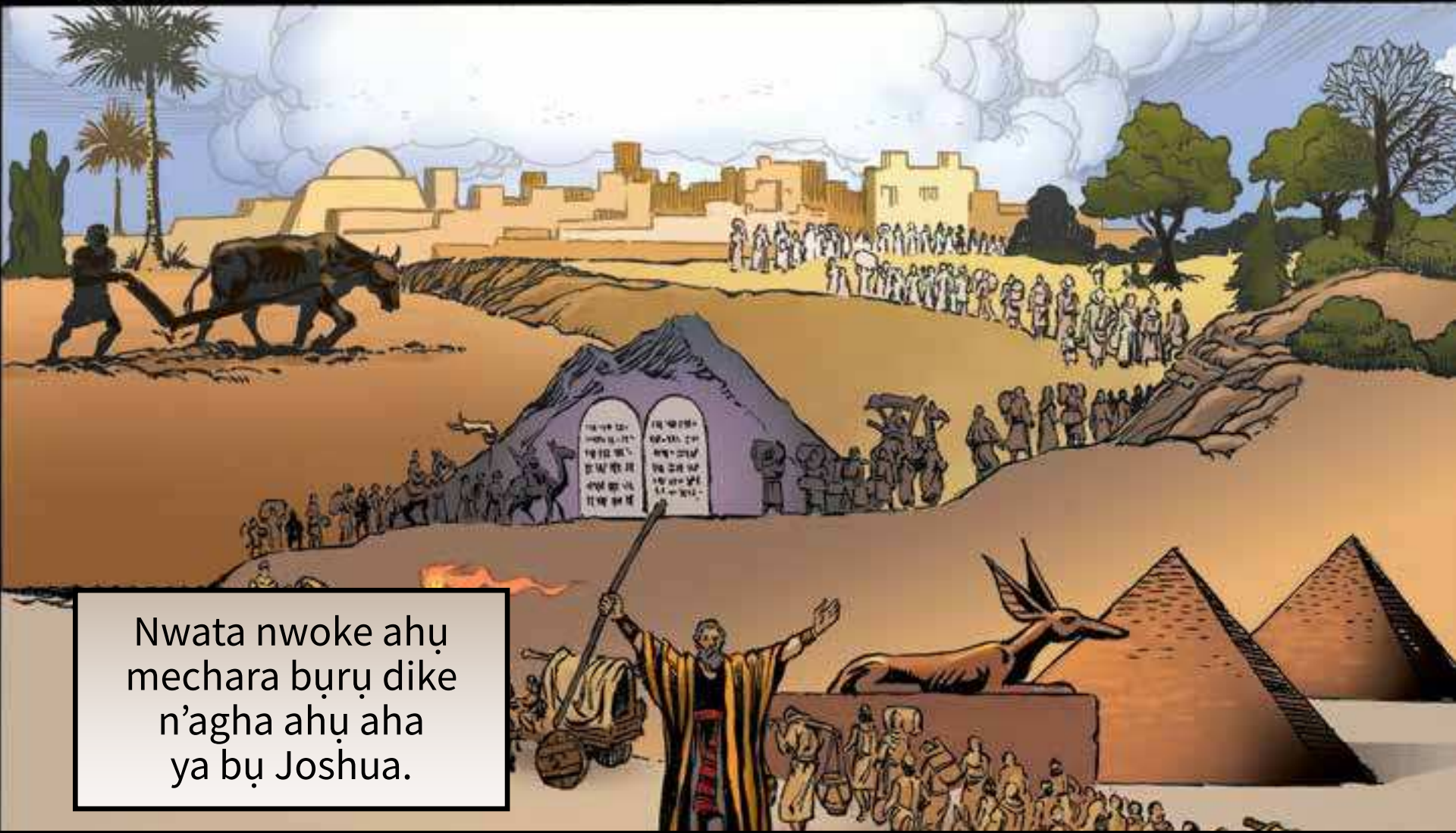

Nkwa Chukwu kwere Abraham na
Sarah ime he obodo ukwu site na nwa
ha Isaac mezuru. Ndi ikom iri na abuo
ndi bu umu Jekop nke a gbanwere
aha ya o we zawa Izrel, aghokwala
egbo iri na abuo tinyere igwe madu.

Ha si n'ụmụ ohu, gagharịa
n'ime ọzara ha na Mozis,
nata Iwu Chukwu, ma ugbua,
ha ejewo iba n'ime ala nke
ekwere ha na nkwa. Site na
m̀gbè ha bidoro gaghariwa
n'ime ọzara ahụ é nwere otu
nwata nwoke nke na esoghari
Mozis m̀gbè nile. Ọ nọ na-
elekiri ya ma nakwa amụta
otu esi edu ụmụ Izrel.

Nwata nwoke ahụ
mechara bụrụ dike
n'agha ahụ aha
ya bụ Joshua.

Ìgbè Mozis jere nonyere chukwu,
Joshua bụ onye ọzọ Chukwu horo
ka o duo ụmụ Izrel banye n'ala
Chukwu kwere ha na nkwa.

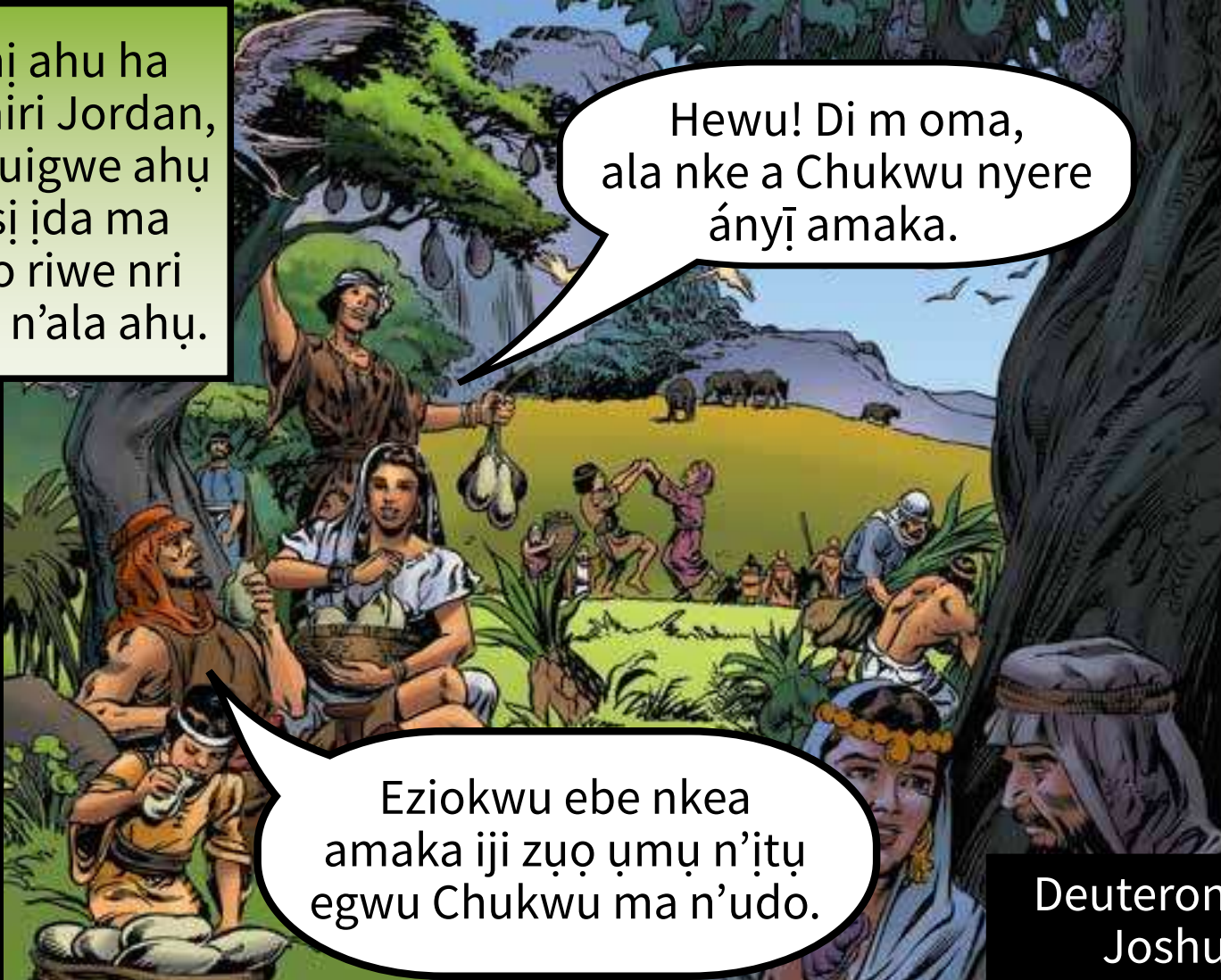
Ụmụ Izrel chetara amụma ahụ na ha ga-abụ
ndị ọbia n'ala ha na-amaghi makwa na ìgbè
afọ nari anọ gasiri, a gedughachikwa ha n'ala
ndị nna ha. Chukwu emezuwo okwu ya.

N'ụbọchị ahu ha
gafere mmiri Jordan,
achicha eluigwe ahụ
we kwụsị ịda ma
ha bidoro riwe nri
ọhụrụ site n'ala ahụ.

Hewu! Di m oma,
ala nke a Chukwu nyere
ányị amaka.

Eziokwu ebe nkea
amaka ịji zọọ ụmụ n'itu
egwu Chukwu ma n'udo.

Deuteronomi 34:9;
Joshua 5:12

<https://goodandevilbook.com/>